

Samenwerking in vaste planten

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Fotografie: René Faas

Samenwerking heeft ons als Nederlandse tuinbouw sterk gemaakt. Erg veel zaken zijn heel goed geregeld, zelfs zo goed dat veel telers denken dat alles vanzelf gebeurt. Nu een goed jaar na het opheffen van PT schrijnend duidelijk wordt dat er gaten beginnen te vallen, wordt dit nog steeds niet door iedereen opgemerkt. Belangrijkste is denk ik dat er niemand meer verantwoordelijk is voor de gehele gang van zaken. Hoewel je over collectieve financiering kan discussiëren, wordt het nu toch pijnlijk duidelijk dat er ook niemand meer het voortouw neemt om iets te regelen. De meeste mensen wachten gewoon af tot er iets gebeurt. Als je samen iets tot stand wil brengen, zal er wel iemand op moeten staan die dit in gang zet.

REORGANISATIES

Door de vele reorganisaties binnen de instanties die voorheen voor een deel afhankelijk waren van PT-gelden, wordt het voor het overgebleven personeel lastig om de zaken voor elkaar te krijgen. Niet verwonderlijk dat iemand die niet weet of hij kan blijven werken, niet altijd even scherp is. Door deze onzekerheid gaan ook veel, voor het vak belangrijke mensen met veel kennis, om zich heen kijken en veel sneller reageren op een goed aanbod van een concurrent. Hierdoor wordt het voor de overgebleven mensen bij de onderzoeksinstanties nog veel moeilijker om goede aanbiedingen te doen. Naast de

taak om de boel in stand te houden komt hier nu ook de taak van klanten winnen bij. Deze geheel nieuwe opdracht gaat natuurlijk wel ten koste van de normale onderzoekstijd. Alles bij elkaar dus nog geen winst. Op z'n hoogst gaan we straks tegen dezelfde kosten, maar met veel meer inspanning hetzelfde resultaat bereiken. Hierbij komt dan nog dat alleen degenen die hebben betaald er van gaan profiteren. De rest zal het nog een keer moeten laten doen, omdat de uitslagen niet openbaar zijn. In de toekomst kun je literatuurstudie vergeten, omdat de literatuur altijd van iemand is en dus of niet beschikbaar is of veel geld kost. Laten we hopen dat de meeste reorganisaties nu hebben plaatsgevonden en dat de rest de moed bijeen raapt om goede onderzoeksinstellingen in de benen te houden en klanten te blijven vinden die onderzoek willen blijven doen. Alles wat verdwijnt is nog niet zomaar weer terug.

ACTIE ONDERNEMEN

Als we het land van voorlopers willen blijven zullen we wel moeten gaan lopen. Als je stilstaat ben je zo ingehaald. Dat we het niet van de massaproductie moeten hebben is wel duidelijk. We moeten het hebben van de productinnovatie en de winst die er te behalen valt in de eerste jaren dat een product op de markt is. Tevens moeten we er altijd voor zorgen dat een product niet zo maar een product is, maar één met toegevoegde waarde, omdat wij beter weten hoe je er geld aan kunt verdienen. Wij moeten onze klanten precies kunnen vertellen wat met een dergelijk product mogelijk is. Wij moeten ons verdiepen in de grootschalige productie van een product,

puur omdat we dit dan aan onze klanten als meerwaarde kunnen verkopen. Dit is lang niet altijd kennis uit een onderzoekscentrum, maar veel meer nog de teeltkennis die we met onze eigen ervaring hebben opgedaan. Hiernaast zullen we alles moeten weten over de vele kleine gewassen die er nog voor onze telers overblijven. Ook hier geldt dat je niet voor elk gewasje individueel onderzoek kan laten doen. Alleen als de kennis over deze relatief kleine producten gedeeld wordt, kan onderzoek rendabel blijven.

NIET BANG ZIJN

Als je bang bent dat er iets gestolen wordt, moet je het zo goed opbergen dat je niet de kans krijgt om er mee te werken. Als je ergens niet mee kan werken is het echter zo waardeloos dat het net zo goed gestolen kan worden. We doen geen collectief onderzoek, omdat we bang zijn dat de onderzoeksresultaten naar het buitenland gaan, terwijl we eigenlijk zouden moeten nadenken over de manier hoe we hier via onze planten geld aan kunnen verdienen. Als we zo doorgaan hoeven we inderdaad niet bang meer te zijn dat er kennis naar het buitenland gaat, simpelweg omdat er bij ons geen kennis meer te halen is. Zou het niet beter zijn om er voor te zorgen dat we gewoon voor blijven lopen en dat iedereen probeert onze kennis te stelen? Het houdt in ieder geval in dat we die kennis hebben en ook als eerste kunnen gebruiken. Als we een kennis-economie willen zijn, moeten we er voor zorgen kennis te hebben. Als we onze klanten met onze kennis kunnen vertellen hoe zij geld aan onze planten kunnen verdienen, dan blijven ze die echt wel kopen.

